

BOEKAANKONDIGINGEN.

Leerboek der Tuberculosebestrijding door Prof. Dr. R. DE JOSSELIN DE JONG, arts R. N. M. EIJKEL, P. J. FORTANIER, Dr. M. R. HEIJNSIUS VAN DEN BERG en arts J. A. PUTTO. Derde druk. Uitgegeven door de Nederlandsche Centrale Vereeniging tot bestrijding der Tuberculose. 1926. Prijs f 5.—.

Spoediger dan de samenstellers hadden verwacht, bleek een nieuwe uitgave van dit leerboek noodig. Deze uitgave is nog beter verzorgd dan de vorige, de platen komen op dit soort papier mooier uit en de lettersoort is duidelijker. De inhoud van het leerboek is in hoofdzaak ongewijzigd gebleven. De schrijvers hebben er naar gestreefd om in deze nieuwe uitgave op te nemen datgene, dat sinds de vorige uitgave van eenige beteekenis is gebleken voor de bestrijding en de behandeling der tuberculose. Het sanocrysine van MÖLLGARD, het B.C.G. vaccin van CALMETTE-GUÉRIN, het voorname uit het melkbesluit en dergl. worden behandeld. De waarde van het boek is nog gestegen, doordat thans een zevental bijlagen zijn toegevoegd o.a. over de voorwaarden, waaronder rijkssubsidie voor tuberculosebestrijding wordt verleend, een model voor subsidie-aanvraag, voorschriften voor de opleiding van huisbezoeksters, enz.. Zoo nu en dan zijn de samenstellers het niet volkomen eens; bijv. op bldz. 30 wordt de formaline-damp voor woningontsmetting aanbevolen, op bldz. 165 wordt deze ontsmetting nauwkeurig beschreven en op bldz. 170 staat heel laconiek en terecht, „dat formaline-ontsmetting achterwege kan blijven”.

Lang niet alle „eigenaardige dikke knobbels in den hals en onder de onderkaak (zie bldz. 58) zijn tuberculeuse lymphklieren. Op bldz. 114 worden nog andere oorzaken genoemd, zooals adenoïditis, pediculosis, caries dentis, enz..

Enkele gedeelten moeten voor een volgende uitgave nog eens nader worden gezien. Het zal bijv. den lezer niet aanstonds duidelijk zijn, wat wordt bedoeld met de wisseling van de aangeboren natuurlijke verweerkraft van het lichaam in verband met den leeftijd (bldz. 82). Op bldz. 29 wordt de indruk gewekt, dat iedere tuberculoselijder, die vergiftige stoffen in zijn bloed en weefsels heeft, lijdende is aan koorts, pijn en uitputting. Niet-deskundige lezers zullen hieruit ten onrechte de gevolgtrekking maken, dat tuberculoselijders, die in immuno-biologisch evenwicht zijn geen toxinen in hun lichaam hebben.

De inhoud van dit leerboek is zóó voortreffelijk, dat het zoowel door den practiseerenden arts als door den belangstellenden leek met goed gevolg zal worden bestudeerd.

M. W. MARSMAN.
